

26643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)
Nr. 1228 Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 oktober 2024

Op 15 mei 2024 stuurde mijn ambtsvoorganger u de vierde voortgangsbrief¹ over het ICT-project Doorontwikkelen Applicatielandschap Bekostiging (DAB) bij DUO². In die brief heeft mijn ambtsvoorganger u geïnformeerd over de status van het project. Het project is in heroriëntatie n.a.v. het tweede BIT-advies³ van het Adviescollege ICT-toetsing. In die brief heeft mijn ambtsvoorganger u ook geïnformeerd over het advies dat het Adviescollege heeft uitgebracht over de eerste fase van die heroriëntatie. Inmiddels heeft het Adviescollege een advies uitgebracht over de tweede fase van de heroriëntatie. Dit 'Tussentijds advies heroriëntatie Doorontwikkelen Applicatielandschap Bekostiging' d.d. 16 oktober 2024 stuur ik mee als bijlage bij deze brief. In deze brief geef ik mijn reactie.

Ik dank het Adviescollege voor het onderzoek en de tussentijdse adviezen. Bij het tot stand komen van het advies heeft het Adviescollege de mogelijkheid gegeven aan het ministerie om te reageren op de bevindingen en de adviezen. Dat heb ik op prijs gesteld. De adviezen vind ik waardevol en neem ik graag over.

Context

Doel van het IT-project DAB is het moderniseren en waar nodig vervangen van de verouderde ICT-systemen waarmee DUO de bekostiging van alle onderwijsinstellingen uitvoert. Het project is in 2019 gestart. De adviezen van het Adviescollege waren aanleiding om in september 2023 het programma te pauzeren en een grondig onderzoek uit te voeren naar vervolgopties. Het project is nu in heroriëntatie. Gedurende het project en de heroriëntatie staat de continuïteit van de bekostiging van onderwijsinstellingen voorop. Die is en wordt te allen tijde gegarandeerd.

¹ Kamerstuk 26 643, nr. 1165

² Aanleiding voor de voortgangsbrieven is het commissiedebat DUO van 7 april 2022 (Kamerstuk 26 643, nr. 847) waarin mijn ambtsvoorganger de toezegging gedaan heeft halfjaarlijks te rapporteren over de voortgang van het IT-project

³ Kamerstuk 26 643, nr. 1074

Belangrijkste advies van het Adviescollege: maak de heroriëntatie af door verschillende scenario's op te stellen en op basis daarvan een keuze te maken voor de beste weg voorwaarts.

In Q2 van dit jaar heeft DUO een voorkeursscenario voor de vernieuwing van de IT-systemen uitgewerkt. Voor een grondige besluitvorming is echter een vergelijking nodig van meerdere, gelijkwaardige scenario's. Daar hoort ook de nadere uitwerking bij van het 'nul-scenario' van doorgaan met het oude systeem en verbeteren hiervan waar nodig. Het Adviescollege constateert dat de heroriëntatie om verdere verdieping vraagt. Ik deel die mening. DUO zal de heroriëntatie vervolgen en verwacht deze in Q1 2025 af te ronden. Hiermee duurt de heroriëntatie langer dan in eerste instantie beoogd, en zoals was aangegeven in eerder genoemde vierde voortgangsbrief⁴. Het analyseren van alternatieven kost tijd. Met name het analyseren van het oude systeem en mogelijke verbeteringen daarbij is weerbarstig.

Deeladviezen en opvolging

Voor het vervolg van de heroriëntatie geeft het Adviescollege de volgende aandachtspunten en adviezen:

- vereenvoudig, in samenhang, de uitvoering van de deelprocessen voorzieningenplanning, statustoekenning en bekostigen en werk op basis van dit procesontwerp een passende IT-architectuur op hoofdlijnen uit;
- onderzoek alternatieve mogelijkheden (oplossingsrichtingen) om het oude IT-systeem in stappen te verbeteren;
- maak een afweging van verschillende alternatieven ter onderbouwing van de investeringsbeslissing; maak een keuze op basis van deze vergelijking en pas het programmaplan daarop aan;
- werk het programmaplan uit met risicobeperkende maatregelen; zorg voor een realistische doorlooptijd en lever gefaseerd bruikbare tussenproducten op;
- zorg er voor dat het oude systeem nog minimaal 4 jaar mee kan.

Deze adviezen zijn in lijn met de doelstelling van de derde fase van de heroriëntatie: informatie vergaren om een gedegen beslissing te nemen voor het beste scenario om een toekomstvast IT-systeem te realiseren voor het uitvoeren van de bekostiging. Daarbij is het nodig eerst kritisch te kijken naar het proces van uitvoeren van de bekostiging en waar dit eenvoudiger kan. Een eenvoudiger proces vergt over het algemeen minder complexe ICT. Daarna kan gekeken worden hoe dit proces te ondersteunen met ICT-systemen, en welke groeipaden mogelijk zijn van de oude systemen naar de nieuwe systemen.

⁴ Kamerstuk 26 643, nr. 1165

In de tussentijd gaat de bekostiging door. DUO zorgt ervoor dat tijdens de vernieuwing de oude systemen in stand blijven.

Vervolg

In meer algemene zin realiseer ik mij dat mijn departement vaker dergelijke grote en complexe ICT-projecten uitvoert. Ik hecht eraan om de continuïteit en goede doorontwikkeling daarvan blijvend te vergroten en risico's in de uitvoering te verkleinen. Met het 'Besluit CIO-stelsel Rijk⁵' en de aankomende doorontwikkeling⁶ ervan als leidraad zal ik ook de wijze van besturing van dergelijke grote ICT-projecten bezien.

Als de heroriëntatie is afgerond, hervat het Adviescollege het onderzoek. Deze deel ik te zijner tijd met uw Kamer. Conform eerdere toezegging⁷ blijf ik uw Kamer ook halfjaarlijks op de hoogte houden van het IT-project DAB.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
E.E.W. Bruins

⁵ Kamerstuk 26643-739

⁶ Kamerstuk 26643-1197

⁷ Kamerstuk 26643-847